

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA
SERVICI DE TRANSPARÈNCIA I GOVERN OBERT

RECOMANACIÓ PR/1/2019-CÀRRECS ELECTES LOCALS.

**EL NOU MANDAT CORPORATIU DELS ELECTES LOCALS.
EINES DE PREVENCIÓ DELS RISCOS DE CORRUPCIÓ EN EL
PROCÉS DE PRESA DE DECISIONS.**

AGÈNCIA VALENCIANA ANTIFRAU
AGÈNCIA DE PREVENCIÓ I LLUITA CONTRA EL FRAU I LA CORRUPCIÓ DE LA COMUNITAT VALENCIANA

EL NOU MANDAT CORPORATIU DELS ELECTES LOCALS. EINES DE PREVENCIÓ DELS RISCOS DE CORRUPCIÓ EN EL PROCÉS DE PRESA DE DECISIONS.

Entre les funcions atribuïdes a l'Agència Valenciana Antifrau, l'article 4f) de la seua norma fundacional destaca les d'*assessorar i formular propostes i recomanacions en matèria d'integritat, ètica pública i prevenció de la corrupció* a les entitats incloses en el seu àmbit d'actuació (i entre elles, les entitats locals de la Comunitat Valenciana). En virtut d'aquest mandat, s'emet la present Recomanació PR/1/2019-Càrrecs electes locals.

I. Preàmbul.

El passat 26 de maig de 2019 es van celebrar les eleccions locals resultant que vostés, senyores i senyors càrrecs electes als quals ens adrecem, han sigut elegits lliurement per la ciutadania com a representants. La seua veu i el seu vot en el dia a dia de l'acció pública local. Els donem l'enhorabona.

Tots/es vostés, siguen de l'equip de govern o de l'oposició de la seua entitat local, adoptaran decisions, en exercici de les atribucions conferides legalment. El Ple, no solament és el màxim òrgan de control i fiscalització dels òrgans de govern, sinó que també és un òrgan executiu que té atribuïdes les competències més significatives des del punt de vista de les seues repercussions econòmiques: grans contractes i negocis patrimonials; de la participació en òrgans supramunicipals; de la manera de gestionar els serveis municipals; de l'aprovació del pressupost i la plantilla, i d'altres previstes en la Llei.

Aquesta fase de l'acció pública, **el procés de presa de decisions per assolir l'interès general**, del que són protagonistes legitimats democràticament, **no està exempta del risc de corrupció**. Conèixer les eines a l'abast per prevenir-lo també en aquest moment, amb convençut compromís amb la integritat pública, en tant que dipositaris de la confiança de la ciutadania, pot ajudar a mitigar-lo.

El compromís amb el valor de la integritat pública, entés com l'adhesió a valors ètics comuns, així com al conjunt de principis i normes destinades a protegir, mantenir i prioritzar l'interès públic sobre els interessos privats, és necessari per enfortir la institució invisible de la "*confiança*" en les administracions locals.

Creiem que l'inici del mandat corporatiu és un bon moment per a formular la present Recomanació, com a primera d'una successió d'elles, amb la confiança i voluntat que els pugua ajudar a prendre consciència de la necessitat de gestionar aquests riscos amb una perspectiva d'integritat i ètica públiques.

Estem davant un gran repte i al mateix temps **una magnífica oportunitat de fomentar la cultura de la prevenció** en les nostres corporacions locals, perquè aquell risc ben gestionat no traspasse la fina línia grisa cap al frau i la corrupció.

La present recomanació s'acompanya d'un annex descriptiu del marc normatiu i de la jurisprudència aplicable, així com de la doctrina emprada, com a elements de consulta addicional.

II.- De la pressa de possessió del càrrec amb consciència dels riscos: el primer pas

La gestió quotidiana dels assumptes públics porta implícita riscos potencials en les àrees de pràctica més judicialitzades: contractació; selecció de personal; subvencions; patrimoni; urbanisme; incompatibilitats i conflictes d'interès. I cal estar preparats per gestionar-los adequadament i minimitzar les seves conseqüències negatives.

Un dels riscos principals comuns a totes les organitzacions públiques són les situacions de conflictes d'interès, en les que es trobaran amb relativa assiduitat en l'exercici de les seues funcions (i potser en major mesura en l'àmbit de xicotets territoris en els quals les relacions amb el veïnat són estretes).

Tothom, també vostès, tenim interessos particulars legítims i és inevitable que en algun moment de l'exercici del mandat es troben davant alguna situació en la que alguns d'aquests interessos pugui entrar en conflicte amb el deure públic, de forma que la seua actuació es veja influïda realment, potencialment o aparentment per aquell interès. **Trobar-nos davant aquesta situació de risc no és un problema. El problema és no reconèixer aquesta situació i no gestionar-la adequadament** per evitar qualsevol biaix en la decisió pública que adoptem en nom de la ciutadania.

En qualsevol cas, cal gestionar el conflicte i/o dilema ètic fent prevaldre l'interès general sempre per damunt dels interessos i/o relacions particulars, per a no comprometre l'exercici independent, objectiu i imparcial del deure públic. Un conflicte d'interès no solament és aquell que resulta "evident" sinó també l'"aparent", i aquest últim és igualment vàlid per emparar la percepció ciutadana que existeix o podria existir aquest conflicte. El dit popular que "no solament cal ser-ho sinó també

semblar-ho" és oportú per a aprendre a identificar els conflictes d'interès aparents que també afebleixen la reputació institucional.

Així, per exemple, resultarà exemplar el foment d'una **contractació íntegra** no incurrent en incompatibilitats constitutives de prohibicions de contractar amb l'Administració o abstenint-se en cas que formen part d'una mesa de contractació o siguen òrgan contractant, davant licitacions en les que es presenten familiars, o persones relacionades amb el seu cercle personal. I el mateix succeeix quan estiguem davant la decisió de concedir **subvencions públiques** i els conflictes amb la seua percepció. Aquesta conducta exemplar dotarà de major credibilitat qualsevol decisió d'exclusió d'un licitador o de rebuig d'un receptor, d'acord amb el marc normatiu.

En termes de la recomanació del Consell de l'OCDE sobre integritat pública C(2017)5, de 26 de gener de 2017, **la clau de la integritat pública passa per "mantindre i prioritzar l'interès públic sobre els interessos privats en el sector públic"**.

Així mateix, un dels principals instruments que la normativa posa a la seua disposició per a aconseguir la integritat de les institucions és la **transparència**, perquè permet el seu control democràtic (rendició de comptes), conèixer la seua eficàcia i eficiència, així com la permeabilitat de les línies estratègiques de la seua cultura administrativa, la interacció en les xarxes socials i integrar les capacitats socials del sector privat i la societat civil en la co-gestió de la seua institució.

No obstant això, per a **aconseguir un exercici de transparència “no cosmètica”** cal fer visibles a la ciutadania les bones pràctiques o assoliments de la seua organització, començant per la pròpia acció política i, a partir d'aí, exigir igual permeabilitat en tota l'activitat pública, fomentant els canvis que siguen necessaris en la seua cultura administrativa. **Servisquen vostés d'exemple a la resta: publiquen les seues agendes, conclusions de debats rellevants o catàlegs de procediments i serveis que presten**, i no caiguen en la temptació d'apuntar les dianes cap als “mediàtics punts febles” de la seua institució perquè, prèviament, hauran d'incoar les accions oportunes i, concluses aquestes, informar l'opinió pública.

En qualsevol cas, un dels primers passos per assolir l'objectiu de minimitzar els riscos de corrupció i que alhora consolida l'exemplaritat en l'exercici del càrrec, és complir amb els instruments que l'ordenament jurídic posa al seu abast per detectar aquests riscos, alguns dels quals es descriuen a la present recomanació, no des d'una perspectiva de compliment merament formal, sinó amb ple

convenciment de la seua utilitat, pertinença i raó de ser.

En clau positiva, doncs, **fem el salt d'allò formal a allò material i coneguem el perquè de les eines i instruments que el marc normatiu ja ens facilita per prevenir els riscos de corrupció** i per afermar les decisions polítiques des de la perspectiva de la integritat pública, en sintonia amb els principis claus per al funcionament del sistema democràtic: el d'imparcialitat i objectivitat dels servidors públics i el de la confiança de la ciutadania en els poders i les institucions públiques.

Adicionalment, un **element clau per consolidar aquesta cultura d'integritat pública són els codis ètics i de conducta** destinats a tots els servidors públics, elaborats de forma participativa, que responguen als dilemes ètics específics, més enllà dels valors genèrics que hi contenen, amb normes de conducta ben definides i amb un sistema de control. Fomentar la seua aprovació i aplicació és una bona decisió.

III.- La necessària perspectiva de la integritat en el “traspàs de poders” i en la presa de possessió del càrrec

Finalitzat el mandat anterior el 25 de maig de 2019, els membres cessants continuen en les seues funcions fins a la presa de possessió dels entrants amb l'abast assenyalat la Llei, això és, per a l’**“administració ordinària”** de l'Ajuntament. És clar que no podran aprovar-se assumptes que requerisquen una majoria qualificada però sembla convenient que els membres cessants no comprometen les decisions importants que “passaran” a les mans dels membres entrants. Més aviat, es considera un bon moment per a preparar el **“traspàs de poders”**, és a dir, disposar reunions o documents que identifiquen la situació real dels assumptes més significatius (contractes en curs; contenciosos; reclamacions de responsabilitat patrimonial; situació del personal;

relacions amb representants dels treballadors; principals objectius i assoliments de cada regidoria i àrees de millora detectades, etc).

No ha de pensar-se a ocultar informació sinó a cooperar perquè la nova Corporació siga coneixedora de les necessitats del municipi i puga així planificar-se com considere oportú. I el mateix hauran de fer els nous regidors/res en un futur, si canvien les circumstàncies. Estem convençuts que **facilitar la informació necessària per a poder prendre decisions** que, en qualsevol cas, afecten als veïns i a les veïnes, **és un bon exemple d'integritat pública i reforça la imatge i reputació de la institució.**

Per part seua, com a requisit previ a la presa de possessió en el càrrec, tots vostès han de presentar -amb models aprovats pel Ple i Inscripció en els Registres d'Interessos- les seues respectives **declaracions d'interessos**: *i)* sobre causes de possible incompatibilitat així com sobre qualsevol activitat que li proporcione o puga proporcionar ingressos econòmics; *ii)* sobre els seus béns patrimonials i de la participació en societats de tota mena amb informació de les societats participades i de les liquidacions dels impostos sobre la Renda, Patrimoni i, si escau, Societats.

Les mateixes declaracions les hauran de formular els/les regidors/res en ocasió del seu cessament. Durant els dos anys següents a la finalització del seu mandat, els representants locals que hagen ostentat regidories d'àrees se'ls aplicarà les **limitacions a l'exercici d'activitats privades** de la Llei. En tots dos escenaris, els que arriben i els que se'n van, hauran de complir tots dos requisits amb una necessària perspectiva d'integritat i ètica públiques; pensant en la prevalença dels interessos generals dels veïns i veïnes i de la pròpia institució. Cal prendre possessió i exercir el càrrec amb responsabilitat des del primer fins al darrer moment.

Cal insistir en què **les declaracions d'interessos són molt més que una mera formalitat: esdeven un instrument clau de detecció de situacions de**

conflicte d'interès, que ens ajudarà a gestionar preventivament riscos de corrupció.

En qualsevol cas, **es recomana prendre consciència** tant de les causes de conflictes d'interès com de les d'incompatibilitats, així com de determinades prohibicions per a contractar relacionades amb aquelles, i de les que els obligarien a abstenir-se de prendre una decisió en cas de concórrer dites causes, **per evitar acords invàlids o l'ús de les seues posicions públiques per a interessos o finalitats privades** (personals, familiars o professionals).

Per exemple, amb recursos públics, la Corporació no pot contractar amb membres de la Corporació; o un regidor/ra no pot continuar en el càrrec amb una sentència no ferma d'inhabilitació (perquè la mateixa és causa d'incompatibilitat i així ho ha reiterat la Junta Electoral Central).

I, si concorren aquestes causes, cal actualitzar els mecanismes de control dels Registres públics. En el moment en què es conega una situació d'incompatibilitat, vostès han de posar-la en coneixement del Ple, aplicant el procediment reglat.

IV.- Exercir el càrrec prenent decisions des del prisma de la integritat i l'ètica públiques: cap al bé comú institucional

"Un polític amb vocació ha de ser capaç de no trencar-se quan veja clarament que no pot aconseguir l'ideal i ha d'acceptar realistament el mal menor (...) saber actuar amb responsabilitat quan les circumstàncies clarament ens indiquen que les conviccions portaran a la comunitat al desastre, perquè això és un dels requisits del polític" (Max Weber).

Conjugar l'interès públic amb les molt diverses i canviants possibilitats legals a aquest efecte els pot resultar, a vegades, descoratjador. En qualsevol cas, **l'Administració actua amb ple**

sotmetiment a la Llei i al Dret, per la qual cosa conèixer i entendre els objectius que persegueix el marc normatiu aplicable esdevé quelcom imprescindible per prendre decisions.

Des de l'Agència els animem a **recolzar-se en els/es funcionaris/es de les seues organitzacions**, locals o funcionaris/es amb habilitació de caràcter nacional, **perquè el principal valor dels seus informes resideix en l'objectivitat i imparcialitat** predicables de qualsevol empleat/a públic que ha accedit a l'administració amb respecte als principis d'igualtat, mèrit i capacitat.

Per això **facin valdre tals principis en l'accés a l'ocupació pública**, garantint així servidors públics sense ingerències privades externes. No en va, la Llei els atribueix l'exclusiu exercici de funcions d'autoritat o aquelles que impliquen la participació directa o indirecta en l'exercici de potestats públiques o en la salvaguarda dels interessos generals. Vostés no podran formar part de tribunals de selecció (ocupació), però han de saber i estar atents perquè els seus membres siguin imparcials i especialitzats, i vetllar perquè aquests, d'acord amb el marc normatiu, no estiguen formats per personal eventual, de designació política, així com per funcionariat interí i personal laboral no fix. Inclouen així mateix **plans o accions formatives** que consolidin els coneixements per exercir les seues competències i les del seu personal; "el saber no ocupa lloc", sobretot en processos en els quals vostés tindran un pes important en la presa de decisions i en un món jurídic-tecnològic en constant viratge.

En quant als seus **càrrecs de confiança** (personal eventual), recorden que la legislació imposa límits al nombre de nomenaments en funció de la població de cada municipi. En quant a les funcions que poden exercir, **hauran d'assignar-se sempre, a través de la plantilla municipal**, no per a emetre informes que formen part d'un procediment administratiu, sinó per a "**funcions de confiança o assessorament especial**", diferenciant-se així aquest personal del personal directiu públic. I això per influència del *staff* anglosaxó o els *membres du cabinet* francesos.

Per tant, tots vostés com a membres del Ple tindran un paper clau al principi del mandat en l'adequada determinació del règim jurídic dels càrrecs de confiança (sense perjudici de la competència de l'alcaldia per al seu nomenament i cessament), així com al llarg del mateix, perquè el seu número i retribucions tan sols podran modificar-se amb motiu de l'aprovació anual del pressupost. Cal també complir les publicacions periòdiques en butlletins oficials i web municipal imposades per la vigent normativa sobre transparència (que incrementa les de la legislació sobre règim local). D'aquesta manera, evitaran recels o suspicàcies tant de la ciutadania en general com de la resta d'empleats públics, en particular **minimitzant els riscos de distorsió o *spoil system***, o el seu, a vegades, inadequat pas al món empresarial.

Una altra de les qüestions que decidiran en la sessió extraordinària (dins dels 30 dies ss. a la constitució de la Corporació) serà la fixació de la periodicitat de les sessions del Ple; creació i composició de les comissions informatives permanents i nomenament de representants en òrgans col·legiats.

Sobre aquest tema, per assolir l'efectiva representativitat democràtica, es recorda que tots els grups municipals així com els/les regidors/res no adscrits/tes tenen dret a participar en les comissions informatives, **respectant la proporcionalitat del resultat de les eleccions per a evitar la "sobre" o "infra"-representació** en el procés de presa de decisions (o en el debat previ en el si dels òrgans consultius o deliberants). En aqueix sentit, implementar el sistema de vot ponderat és una opció, i pot resultar positiva per a agilitar l'operativa del règim de sessions.

Com a compensació pels seus serveis públics, per descomptat tenen vostés **dret a retribució**, diferenciant-se els règims en funció de la seua dedicació: exclusiva, parcial (al 75%, 50% o 25%) o sense dedicació. En el primer i segon cas,

cobraran retribució amb alta en la Seguretat Social, així com indemnitzacions per despeses efectives en l'exercici del seu càrrec i dret a desocupació, **però no podran cobrar indemnitzacions per la seua assistència** a les sessions dels òrgans col·legiats que formen part (a diferència dels membres sense dedicació). En nom de la transparència i la integritat, es recomana publicar les seues retribucions íntegres en el BOP, tauler d'anuncis i en la pàgina web municipal.

Tinguen en compte que podran tindre dedicació parcial els membres que realitzen *funcions reals* de Presidència, Vicepresidència o ostenten delegacions, o desenvolupen responsabilitats que requerisquen aqueixa dedicació "*efectiva*". Per tant, **seria fraudulent establir un règim de dedicació parcial idèntic per a tots els membres d'una Corporació** (regidors sense delegació inclosos) i, encara més, si cobraren també assistències. Tampoc està permés compaginar les retribucions com a representant local amb la percepció d'una **pensió per jubilació** (a diferència del que succeeix en cas d'incapacitat).

Presten especial atenció a l'**organització de la contractació** en les seues institucions, perquè és la manera de gastar recursos públics en benefici de la comunitat i la vigent legislació conté novetats importants respecte al plantejament de base de la mateixa que exigeixen formació i proactivitat de qui intervinga en el procés, especialment per a evitar el fraccionament fraudulent de les prestacions, apartar-se en cas de tindre interessos personals o familiars en joc i prendre mesures per a detectar irregularitats.

Siguen vostés del govern o de l'oposició, amb el límit d' $\frac{1}{3}$ del total del nombre de membres, **podran formar part de meses de contractació** pel que seran partícips de tot l'esdevenir dels expedients de contractació, amb la importància que això té per a implementar mesures de control de conflictes d'interessos i altres

prohibicions per a contractar, així com per a l'admissió i adjudicació de prestacions que es paguen amb diners públics. Igualment podran ser designats com a **responsables d'algun contracte**, per la qual cosa el seu paper serà crucial per a **col·laborar en el control de l'execució dels contractes**, assignatura pendent en el dia a dia local.

Així mateix de forma prèvia a adoptar decisions, fins i tot les de caràcter legítimament discrecional, es important conèixer l'economia institucional: **presten atenció als informes sobre el cost dels serveis públics** que gestionen entitats locals o entitats públiques empresarials o societats mercantils de capital públic local, perquè aquestes han de **gestionar els serveis públics de la forma més eficient i sostenible possible**. Recorden la prohibició de crear consorcis, societats o entitats instrumentals tenint la seua entitat vigent un pla d'ajust o economico-financer.

Després de la presa de possessió, els seus drets inherents al càrrec "*ius in officium*" (art. 23 CE) seran plens. Des de la Agència volem destacar el **dret a la informació del regidor/a**. Per descomptat, per a poder exercir adequadament les seues funcions, hauran de tindre accés a la informació expedients, documents, actes, etc). Tot això amb les particularitats previstes en la normativa vigent a la qual ens remetem. Tenir accés a informació "privilegiada" per la seua condició implica ser conscients de la importància de **cuidar el seu deure de reserva i sigil, respectant la informació a la que tinguen accés** sense donar-li publicitat (ni en xarxes socials, ni en premsa, etc), perquè serien directament responsables dels perjudicis que pogueren causar a l'interés públic o de tercers. Per això, es recomana disposar d'uns models d'actes de diligència amb recordatori d'aquest deure de sigil.

En cas que vostés manifesten amb el seu vot en contra l'expressa disconformitat amb un acord adoptat per un òrgan col·legiat del qual formen

part, tindran legitimació activa per a impugnar-lo (no així en cas que hagueren votat a favor o s'hagueren abstingut). Tinguen sempre present que la missió última ha de ser vetlar per l'interés comú i no per interessos partidistes o personals.

Finalment, però no menys important, tinguen en compte que, malgrat els mecanismes i instruments comentats, a vegades els riscos es converteixen en irregularitats, podent ser vostés responsables, en diferents ordres (penal; administratiu; bon govern; laboral; civil; comptable) en funció de la seua participació en els processos de presa de decisions.

Així mateix, la normativa de responsabilitat d'autoritats i personal al servei de les Administracions Públiques obliga a iniciar l'acció de retorn contra qualsevol servidor/a públic en cas de danys a tercers causats pels mateixos amb dol o greu culpa que prèviament haguera indemnitzat l'Administració, resultant igualment aplicable el règim sancionador per vulneració del bon govern.

Depurar responsabilitats quan concórreguen circumstàncies infractores, és una tasca més de les que els ocuparan en l'exercici del seu càrrec, i malgrat que pugua resultar dura, és molt necessària per al seu component dissuasiu i exemplificant. Com també ho és executar competències irrenunciables, com per exemple restaurar la legalitat urbanística infringida, o vetlar per l'adequat ús dels béns de domini públic local, entre altres. Totes aquestes actuacions també formen part de la seua missió de protegir els interessos públics el millor que sàpiguen perquè aquesta protecció sigui efectiva.

En suma, tenen davant vostés el repte i l'oportunitat d'exercir la seva legítima acció política prenent decisions conscients i íntegres, i alhora preservar la confiança de la ciutadania que els ha elegit com els seus representants.

L'Agència Valenciana Antifrau està a la disposició de les entitats locals de la Comunitat Valenciana per a orientar-los, si escau, en aquesta missió, així com per a atendre'ls en cas que detecten possibles irregularitats que puguin resultar riscos de frau i corrupció. Igualment, aquesta Agència està a disposició de les federacions i associacions de municipis de la Comunitat Valenciana per fer accions formatives conjuntes de prevenció del frau i la corrupció, així com de foment de la cultura de les bones pràctiques.

València, juny 2019

ANNEX I.- MARC NORMATIU OBLIGACIONAL.

Administració ordinària de l'Ajuntament: art. 194.2 de la Llei orgànica 5/1985, de 19 de juny, de Règim Electoral General; 47.2 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local; 39.2 i 59.2 del Reial decret 2568/1986, de 28 de novembre, de Règim Jurídic, Organització i Funcionament de les entitats locals.

Causas d'abstenció i recusació: arts. 23 i 24 Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic; arts. 182, 183 del Reial Decret 2568/1986 de Règim Jurídic, Organització i Funcionament de les entitats locals.

Conflictes d'interessos, incompatibilitats i prohibicions per a contractar/subvencions: art.15 Llei 3/2015, de 30 de març, reguladora de l'exercici de l'alt càrrec de l'Administració General de l'Estat; arts 6, 177 i 178 de la Llei orgànica 5/1985, de 19 de juny, de Règim Electoral General; arts. 7, 75; 10, 13, 30 del Reial decret 2568/1986 de Règim Jurídic, Organització i Funcionament de les entitats locals; arts. 64, 71 i ss, Disposicions Addicionals Segona i Tercera de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic; art. 13.2 d) Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions; Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i de bon govern; Llei 2/2015, de 2 d'abril, de la Generalitat, de Transparència, Bon Govern i Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana, i els seus respectius reglaments de desenrotllament.

Deures i principis ètics i de conducta en l'ocupació pública: arts 52, 53 i 54 del Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat públic; 86-88 de la Llei 10/2010, de 9 de juliol, d'ordenació i gestió de la Funció Pública Valenciana.

Dret d'accés a la informació: 105 CE; 18.1e), 69, 77 i 70 ter Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local; 2,8,10,22 de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern; Llei 2/2015, de 2 d'abril, de la Generalitat, de Transparència, Bon Govern i Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana; 13, 53 Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques. 14 et ss. Reial decret 2568/1986 de Règim Jurídic, Organització i Funcionament de les entitats locals.

Drets de els/as ciutadans/as: arts. 13 i 53 Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de Procediment Administratiu Comú; 18, 69 i 72 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local.

Estatut dels membres d'entitats locals: arts. 73-78 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local; arts 14 et ss. Reial decret 2568/1986, de 28 de novembre, de Règim Jurídic, Organització i Funcionament de les entitats locals; arts. 125 et ss. de la Llei 8/2010, de 23 de juny, de Règim Local de la Comunitat Valenciana.

Gestió de serveis públics i activitats: arts. 85, 86, 116 ter de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local; arts. 96 ,97, 102 del Reial decret legislatiu 781/1986, de 18 d'abril, pel qual s'aprova el Text Refós de les disposicions vigents sobre Règim Local; arts. 193 et ss. de la Llei 8/2010, de 23 de juny, de Règim Local de la Comunitat Valenciana.

Meses de contractació: Disposició Addicional Segona, apartat 7 i 326 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic.

Participació en els assumptes públics:1,6,9,23,27,45,48,51,66,68,69,87,92,105,125,140,143,151,152,167 i 168 CE; 70bis Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local; 130, 132 del Reial decret 2568/1986, de 28 de novembre, de Règim Jurídic, Organització i Funcionament de les entitats locals.

Personal eventual i directiu públic: arts. 8, 12 i 13 Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, que aprova el Text Refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat públic; 90, 91, 104 i 104 bis Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local i art. 176 Reial decret legislatiu 781/1986, de 18 d'abril, pel qual s'aprova el Text Refós de les disposicions vigents en matèria de Règim Local; arts. 19 i 20 de la Llei 10/2010, de 9 de juliol, d'ordenació i gestió de la Funció Pública Valenciana.

Prevenió i lluita contra la corrupció: Convenció de les Nacions Unides contra la corrupció feta a Nova York el 31/10/2003; art. 325 del Tractat de funcionament de la Unió Europea; Resolució 24/97 del Consell d'Europa sobre els 20 principis rectors de la lluita contra la corrupció; Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana.

Redimensionamiento del sector públic: Disposició addicional Novena de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local.

Responsabilitat d'autoritats i personal al servei d'entitats locals: Art. 106.2 CE; Art. 78 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local; arts. 20, 67 i concordants de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques; arts. 36, 37 i concordants de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del Règim Jurídic del Sector Públic; art. 93 et ss. del Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, que aprova el Text Refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat públic; art. 90 de la Llei 10/2010, de 9 de juliol, d'ordenació i gestió de la Funció Pública Valenciana.

Retribucions Corporatius: art. 75 bis de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local; amb els límits de les Lleis de Pressupostos Generals de l'Estat i en l'art. 18 del Reial decret llei 24/2018, de 21 de desembre,

Transparència: 105 CE; 35, 37 LPACAP; 18,49,69,70,70 bis,20 ter,70, 71,72,74,75,85,91,92,97,100,101,103,104,107,111,112,132 Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local; Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i de bon govern; arts. 6,7 i 8 (informació objecte de publicació) Llei 2/2015, de 2 d'abril, de la Generalitat, de Transparència, Bon Govern i Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana; 63 Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic (informació mínima a publicar en el perfil de contractant); Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions Llei orgànica 3/2015, de Protecció de Dades de Caràcter Personal i Garanties dels Drets Digitals

Tribunals de selecció: art. 60 Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, que aprova el Text Refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat públic; art. 57 de la Llei 10/2010, de 9 de juliol, d'ordenació i gestió de la Funció Pública Valenciana; arts. 28 et seq. Del Decret 3/2017, de 13 de gener, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament de selecció, provisió de llocs i mobilitat del personal de la funció pública valenciana.

ANNEX II.- BIBLIOGRAFIA I JURISPRUDÈNCIA DE CONSULTA.

- Recomanació del Consell de l'OCDE sobre integritat públiques C(2017)5, adoptada el 26 de gener de 2017.
- Declaració Universal de Drets Humans, proclamada per la 183a Assemblea General de l'Organització de les Nacions Unides el 10 d'abril de 1948.
- Informe de l'Oficina Europea de Lluita Antifrau sobre la corrupció en la contractació pública que afecta als fons de la UE, de 3 de febrer de 2014.
- Recomanacions núm. 60 i 86 del Consell de Poders Locals i Regionals d'Europa aprovades en 1999, sobre «ètica política» de les autoritats locals, i Codi Europeu de Conducta per a la integritat política dels representants locals electes, aprovat pel mateix CPLRE.
- Codi de Bon Govern Local, aprovat el 24/03/2015 per la Federació Espanyola de Municipis i Províncies.
- Guia d'integritat en la contractació pública local, març 2019, Federació Espanyola de Municipis i Províncies i Xarxa d'Entitats Locals per la Transparència i Participació Ciutadana.
- CERRILLO I MARTÍNEZ, Agustí: «El principi d'integritat en la contractació pública. Mecanismes per a la Prevenció dels Conflictes d'Interessos i la Lluita contra la Corrupció», Thomson Reuters, Aranzadi, 2014.
- JIMENEZ ASENSIO, Rafael. "Com previndre la corrupció. Integritat i transparència", Cataracta, 2017
- MARTÍNEZ FERNÁNDEZ, J. Manuel: «Contractació pública i transparència. Mesures pràctiques per a atallar la corrupció en el marc de la nova regulació», El Consultor dels Ayuntamientos, Wolters Kluwer, 2016.
- MESEGUER YEBRA, Joaquín: «El règim de les incompatibilitats dels empleats públics. Anàlisi pràctica de la Llei 53/1984, de 26 de desembre. Recopilació normativa i selecció jurisprudencial», 3a edició, Wolters Kluwer, 2018
- NIETO MARTÍN, Adán i MAROTO CALATAYUD, Manuel (Directors): «Public Compliance. Prevenció de la corrupció en administracions públiques i partits polítics». Edicions de la Universitat de Castella-la Manxa, Conca, 2014.
- PONCE SOLÉ, Juli (Coord), CASTILLO-BLANCO, Federico i Uns altres): «Ocupació pública, dret a una bona administració i integritat», Tirant lo Blanch, 2018.
- PONCE SOLÉ, Juli – "Les agències anticorrupció. Una proposta de llista de comprovació de la qualitat del seu disseny normatiu". Revista Internacional de Transparència i Integritat núm. 3. Gener- Abril 2017.
- VILLORIA MENDIETA, Manuel - "Evaluación de riesgos d'integritat en les AA.PP". Seminari sobre el sistema d'alertes per a la prevenció de la corrupció". València. 2 de juliol de 2018.
- WEBER, Max- «El polític i el científic». Alianza Editorial, Madrid, 1988.
- ROCA SAFONT, Oscar (coord.); BAENA GARCÍA, Lara i Uns altres- «La gestió dels conflictes d'interés en el sector públic de Catalunya», Col.lecció Testimonis Parlamentaris, 39, Oficina Antifrau de Catalunya, octubre de 2016.
- SSTC 51/1984, de 25 d'abril: Dret de Participació de la ciutadania com a «dret a participar de manera formal i explícita en els processos de decisió dels poders públics o en l'estructura de l'Estat».
- SSTC 29/1982, de 31 de maig i 214/89, de 21 de desembre, sobre el «sotmetiment de l'activitat pública als principis de bona administració».
- SSTC 10/1983, de 21 de febrer, sobre el «ius in officium, o dret al càrrec, com a garantia de participació ciutadana en els assumptes públics».
- SSTC 246/2012, sobre el «deure de garantir en la composició de les comissions la proporcionalitat amb la representació que ostenten els diferents grups polítics i els membres no adscrits».
- SSTC 2260/2012, de 28 de desembre, i STS d'1 de juliol de 2013, sobre el «concepte de serveis públics locals».
- SSTC 178/1989, de 2 de novembre de 1989; STS d'11 de juny de 1996, sobre «incompatibilitat de lloc públic amb percebre la pensió per jubilació».
- STJUE de 24 de novembre de 2011, cas ASNEF C-648/10, sobre «protecció de dades personals».
- STSJUE de 29 d'abril de 2004, cas Succhi di Frutta, C-496/99, sobre «favoritisme en la contractació pública».
- STJUE de 30 de setembre de 2003, cas Albert i altres C-54/2002, sobre el origen comunitari de la noció «funciones que impliquen participació en l'exercici de les funcions públiques»; recepcionat per STC 37/2002 (Ple) de 14 de febrer, sobre «reserva funcional de tasques que impliquen exercici d'autoritat»; o la STSJ Comunitat Valenciana de 25/10/2001, que anul·la un acord ple per incloure en la plantilla com reservats a personal laboral «llocs d'auxiliar administratiu i advocat, que haurien d'estar reservats a funcionaris de carrera».
- STS de 4 de juliol de 2006 (Sala contenciosa administrativa), sobre la «incompatibilitat com a prohibició per a contractar».
- STS de 18 de novembre de 2003; «la no justificació de la necessitat del contracte és causa d'anul·labilitat d'aquest».

- STS d'11 d'abril de 2006; doctrina sobre «l'abast de les irregularitats en la contractació temporal de les Administracions Públiques» i els principis constitucionals d'accés a la funció pública.
- STS de 19 d'octubre de 2012, sobre «funcions dels càrrecs de confiança».
- STS de 30 de març de 1999, sobre «el dret d'accés a la informació pública».
- Sentència del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana núm. 674/2012, de 3 de desembre, sobre el «procedent reintegrament de quantitats percebudes per regidors en règim de dedicació exclusiva a causa de l'acompliment d'altres llocs o càrrecs públics incompatibles».
- Sentència del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana de 28/01/2003, sobre «imparcialitat i professionalitat dels òrgans de selecció».
- Sentència del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana de 22/02/2006, sobre «invalidesa d'acord per falta d'abstenció de regidors, havent sigut el seu vot determinant en el resultat de l'acord».
- Sentència del Tribunal de Comptes de 28 d'abril de 2008, sobre «Responsabilitat comptable en Administració local: existència d'un mal efectiu i avaluable per a la Hisenda Local».